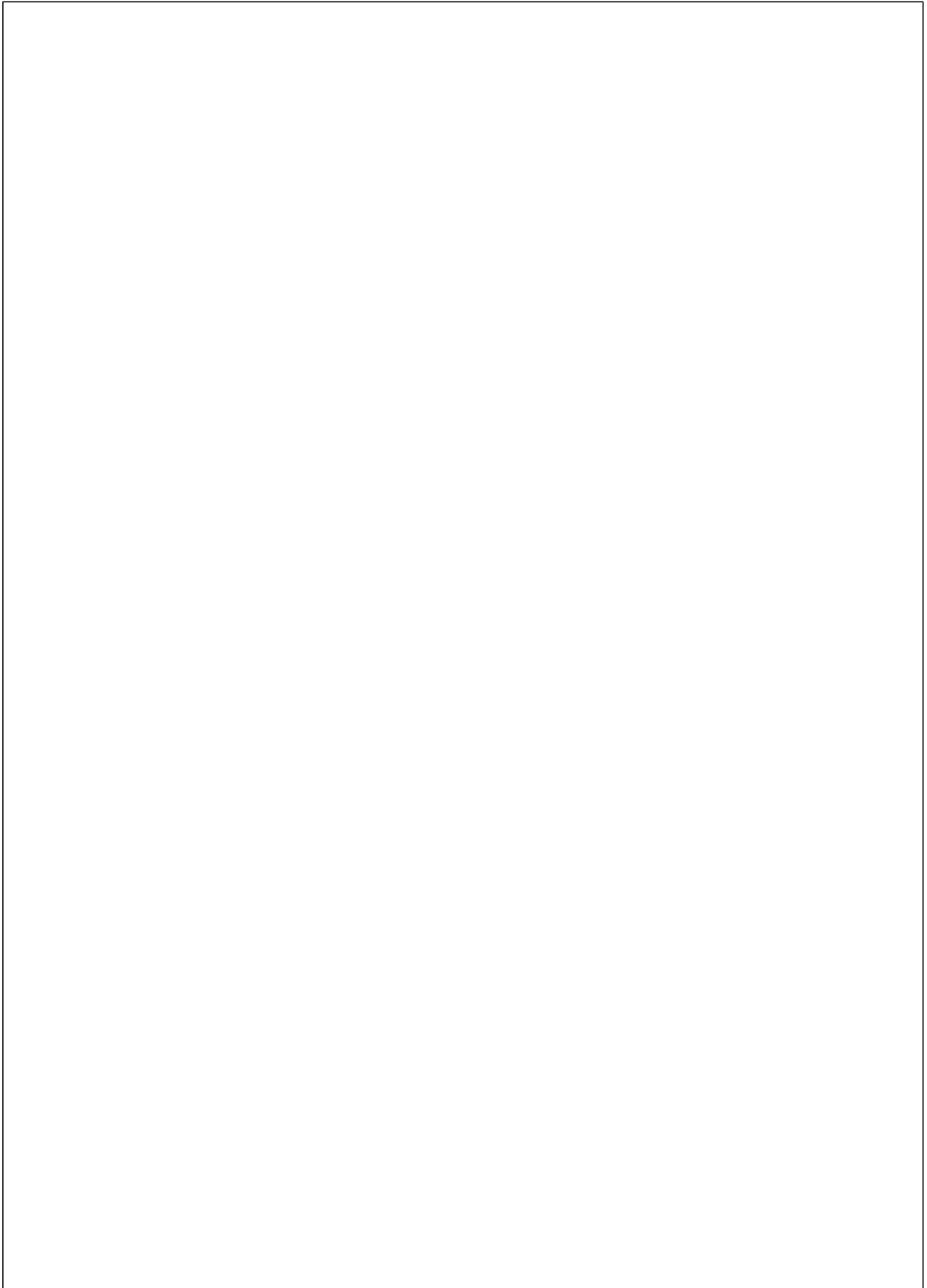

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/218219,Pozegnalismy-Irene-Senderska-Rzonce-Sprawiedliwa-wsrod-Narodow-Swiata.html>
27.02.2026, 00:47

[Następny](#)

[Powrót](#)

Pożegnaliśmy Irenę Senderską-Rzońcę - Sprawiedliwą wśród Narodów Świata

29 kwietnia 2025 r. na warszawskich Powązkach Wojskowych pożegnaliśmy Irenę Senderską-Rzońcę, Sprawiedliwą wśród Narodów Świata, długoletnią członkinię i sekretarza Zarządu Polskiego Towarzystwa Sprawiedliwych. W ceremonii pogrzebowej wziął udział zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr Mateusz Szpytma.

29.04.2025

[Sprawiedliwy wśród Narodów Świata](#)

Irena Senderska-Rzońca urodziła się 21 lutego 1931 r. w Borysławiu k. Lwowa. Była córką Józefa Krzysztalowskiego i Heleny z domu Kryć, siostrą Edwarda, Grażyny i Eugenii.

Podczas okupacji niemieckiej rodzice Ireny, pomimo trudnej sytuacji własnej rodziny, udzielali pomocy Żydom zamkniętym w borysławskim getcie – dostarczali im żywność, a na prośbę przedwojennego znajomego lekarza, Eliasa Bandera, Irena przemyciła do getta paczkę zawierającą leki dla osób potrzebujących pomocy.

Wkrótce doktor Bander poprosił Krzysztalowskich o pomoc w ukryciu swojej żony Reginy i sześciolatniego syna Myrona. Józef Krzysztalowski zorganizował dla nich kryjówkę na strychu budynku gospodarczego. Irena dostarczała osobom ukrywającym się pożywienie, wynosiła nieczystości oraz przynosiła zabawki dla chłopca. Do żony i syna dołączył wkrótce Elias.

Rodzina Banderów ukrywała się z pomocą Krzysztalowskich w Borysławiu od lutego do sierpnia 1944 roku. Irena Senderska-Rzońca wspominała, że jej rodzice zdawali sobie sprawę z zagrożenia, jakie niosła za sobą ta decyzja.

7 listopada 2000 r., w uznaniu udzielonej Żydom pomocy, Irena Senderska-Rzońca oraz jej rodzice, Józef i Helena Krzysztalowscy, zostali uhonorowani przez Instytut Yad Vashem tytułem Sprawiedliwych wśród Narodów Świata. Irena Senderska-Rzońca była członkinią Polskiego Towarzystwa Sprawiedliwych. W latach 2016–2024 pełniła funkcję sekretarza Zarządu Towarzystwa.

W 2016 r. została odznaczona przez Prezydenta RP Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.

Irena Senderska-Rzońca zmarła 20 kwietnia 2025 r.

Irena Senderska-Rzońca. Fot. Piotr Zycieński (IPN)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Warszawa

Centrala

Sprawiedliwy wśród Narodów Świata

Pożegnanie